

15th Biennial International Conference Criminal Justice and Security in Central and Eastern Europe: New Risks, Crime, Policing, Courts, Prisons and Security in the Post-COVID-19 Times – Challenges and Opportunities

University of Maribor, Faculty of Criminal Justice and Security
8. – 10. rujna 2025. godine, Ljubljana, Republika Slovenija

U Ljubljani je od 8. do 10. rujna 2025. godine održana 15. bijenalna međunarodna konferencija *Criminal Justice and Security in Central and Eastern Europe*. Konferencija već tri desetljeća okuplja znanstvenike, istraživače i praktičare iz cijeloga svijeta kako bi razmijenili znanja i iskustva iz područja kriminologije, kaznenog pravosuđa i društvene sigurnosti. Ovogodišnji naziv skupa glasio je *New Risks, Crime, Policing, Courts, Prisons and Security in the Post-COVID-19 Times – Challenges and Opportunities*. Konferencija, koju je tradicionalno organizirao Fakultet za varnostne vede (eng. *Faculty of Criminal Justice and Security*) Sveučilišta u Mariboru, održana je uživo (s iznimkom jednog *online* predavanja) u prostorima City hotela u Ljubljani. Trodnevni program konferencije je bilo je obuhvaćeno 24 plenarna predavanja, devet panela s ukupno 42 usmena izlaganja te jedan okrugli stol.

Konferencija je službeno otvorena pozdravnim govorima Igora Bernika, dekana Fakulteta za varnostne vede i Deana Korošaka, prorektora za znanost i istraživanje Sveučilišta u Mariboru, nakon čega je Gorazd Meško (Sveučilište u Mariboru, Fakultet za varnostne vede) predstavio razvoj i tematska područja bijenalnih konferencija *Criminal Justice and Security in Central and Eastern Europe* od njihovih početaka 1996. godine do danas. Potom je uslijedila prva plenarna sekcija naziva *Living in a Fast-Changing World Full of Uncertainties* tijekom koje je Josip Rastko Močnik (Sveučilište Singidunum, Fakultet za medije i komunikacije) predstavio rad *Abrupt Changes and Long-Term Transformations*, a Aleš Bučar Ručman (Sveučilište u Mariboru, Fakultet za varnostne vede) govorio o tome kako se pitanja kriminaliteta, sigurnosti i migracija koriste za političku mobilizaciju i stvaranje podjela.

U okviru drugog plenarnog bloka kojim su bile obuhvaćene teme komparativne kriminologije, kaznenog pravosuđa i sigurnosti, Matt Bowden (Tehnološko sveučilište u Dublinu, Fakultet društvenih znanosti, prava i obrazovanja) izložio je temu *Security Fields Pre- and Post- COVID-19: Some Conceptual, Empirical and Practical Challenges*, a Andrej Sotlar (Sveučilište u Mariboru, Fakultet za varnostne vede) prezentirao je rad o promjenama sigurnosnih koncepata od kraja 20. stoljeća, uz naglasak na pitanja učinkovitosti sigurnosnog sektora te odgovornosti donositelja politika.

U poslijepodnevnim satima prvoga dana konferencije najprije su uslijedila plenarna predavanja koja su se odnosila na istraživanja, politiku i praksu u području kaznenog pravosuđa. Krunoslav Borovec (Ministarstvo unutarnjih poslova, Policijska akademija, Zagreb) predstavio je stavove hrvatskih policijskih rukovoditelja prema policijskoj znanosti i policiji utemeljenoj na dokazima, u kontekstu njihove spremnosti prihvaćanja znanstvenih spoznaja i njihove primjene u praksi. Zatim je Branko Lobnikar (Sveučilište u Mariboru, Fakultet za varnostne vede) govorio o tradicionalnim i modernim pristupima evaluacije policijskih aktivnosti, a Sanja Kutnjak Ivković (Sveučilište Michigan State, Fakultet za kazneno pravosuđe) izložila je rad naziva *A Comparative Approach to Policing During the COVID-19 Pandemic: On Experiences and Lessons Learned*.

U okviru sljedeće plenarne sekcije *Cyber Criminology and Cyber Security*, David Wall (Sveučilište u Leedsu, Pravni fakultet) prezentirao je nove izazove u kontekstu kibernetičkog kriminaliteta, dok je Igor Bernik govorio o kibernetičkoj sigurnosti u budućem digitalnom društvu, istaknuvši pritom potrebu za naprednim sigurnosnim protokolima i strategijama sigurnosti.

Peti plenarni blok naziva *Criminal Investigation – The Central Theme of Policing?* svojim predavanjem o primjeni forenzičkih metoda u dokaznom postupku otvorio je Željko Karas (Ministarstvo unutarnjih poslova, Sveučilište kriminalistike i javne sigurnosti, Zagreb). Potom je Benjamin Flander (Sveučilište u Mariboru, Fakultet za varnostne vede) govorio o ulozi elektroničkih dokaza u kaznenim predmetima, s posebnim naglaskom na njihovu primjenu u fazi istrage, nakon čega je Danijela Frangež (Sveučilište u Mariboru, Fakultet za varnostne vede) predstavila rad *Criminal Investigation in Slovenia: Challenges, Best Practices and Emerging Threats*.

Uslijedila je prva od ukupno dvije plenarne sekcije koje su se bavile područjem zelene kriminologije i zaštite okoliša. Najprije je Tanya Wyatt (UN, Ured UN-a za droge i kriminalitet, Beč) u okviru svog izlaganja govorila o šumskom i rudarskom kriminalitetu te njihovim ugrožavajućim posljedicama za sigurnost ljudi i okoliša unutar kojeg se odvijaju, a zatim je Richa Mishra (Sveučilište Parul, Institut za inženjerstvo Parul) izložila rad naziva *CRIMEATE: A Tri-continental Study Mapping the Climate-Crime Nexus in Rural India, Brazil, and South Africa*. Sekcija je završila izlaganjem Katje Eman (Sveučilište u Mariboru, Fakultet za varnostne vede) o razvoju ruralne kriminologije unutar područja zelene kriminologije, tijekom kojeg je istaknula zapostavljenost okolišnog kriminaliteta u ruralnim zajednicama. Za kraj prvoga dana konferencije sudionicima je prikazan kratki film o odlasku studenata Fakulteta za varnostne vede na ACJS (Academy of Criminal Justice Sciences) konferenciju koja se održala u Denveru u ožujku ove godine.

Drugi dan konferencije započeo je drugom plenarnom sekcijom o zelenoj kriminologiji i zaštiti okoliša. U okviru ovoga bloka, Angus Nurse (Sveučilište Anglia Ruskin, Fakultet za poslovanje i pravo) online putem predstavio je rad *Greening Justice: Ecojustice and Remedying Environmental Harm*. Zatim je Richa Mishra predstavila istraživanje koje je za cilj imalo procijeniti kako znanstvene spoznaje o ponašanju mikroplastike mogu doprinijeti oblikovanju strogih i poticajnih regulatornih sustava za indijske ekosustave, a Benjamin Franca (Ministarstvo unutarnjih poslova, Ljubljana) prikazao je razmjere ekološkog kriminaliteta u Sloveniji te razinu rizika koju takav oblik kriminaliteta predstavlja za nacionalnu sigurnost. Katja Eman izložila je rad *Green Criminology and Peacetime Activities of the Slovenian Armed Forces*.

U okviru sljedećeg plenarnog bloka *Comparative Criminology in Europe*, Marcelo F. Aebi (Sveučilište u Lausannei, Fakultet kriminalističkih znanosti) govorio je o značaju usporednih kriminoloških istraživanja u Europi za razumijevanje složenih dinamika kriminaliteta i društvenih reakcija unutar različitih pravnih sustava, a Rok Hacin (Sveučilište u Mariboru, Fakultet za varnostne vede) izložio je rad naziva *An Overview of Research on Legitimacy and Self-legitimacy in Slovenian Police and Prisons*.

Nakon navedenih plenarnih sekcija, održani su paralelni paneli u okviru kojih su se razmatrale teme pravnih aspekata kaznenog pravosuđa i sigurnosti, delinkvencije, kriminaliteta i prevencije, privatne i korporativne sigurnosti, penalnih ustanova i kaznenopravnih sankcija te kriminologije prostora i kibernetičke kriminologije. U okviru panela *Prisons and Penal Sanctions*, Martina Pleško (Sveučilište u Zagrebu Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet) izložila je rad naziva *Prison and Probation: Media Narratives in the Croatian Context*.

Posljednjeg dana konferencije realizirana su još tri paralelna panela, a zatim i posljednja plenarna sekcija naziva *Between Science, Policy and Practice*. Najprije je Chris Eskridge (Sveučilište Nebraska, Fakultet kriminologije i kaznenog pravosuđa) govorio o značaju i utjecaju znanosti na javno mnijenje i politiku, a potom su Gorazd Meško i John A. Eterno (Sveučilište Molloy, Fakultet za umjetnost i znanost) predstavili koautorski rad *Comparative, Translational and Public Criminology*. Prije službenog zatvaranja konferencije održan je okrugli stol na kojem su sudionici podijelili svoje dojmove o ovogodišnjoj konferenciji te raspravljali o mogućim temama za nadolazeći skup.

Dugogodišnje održavanje ove konferencije kontinuirano promiče razvoj kriminologije, kaznenog pravosuđa i društvene sigurnosti, potičući pritom suradnju i umrežavanje istraživača i stručnjaka diljem svijeta. Osim formalnih izlaganja i kvalitetnih rasprava, dodatnu razmjenu znanja i iskustva omogućila su i organizirana neformalna druženja sudionika konferencije. Na temelju prethodno opisanog, može se zaključiti kako je ovogodišnja konferencija *Criminal Justice and Security in Central and Eastern Europe* vrlo uspješno provedena.

Pripremila:
Martina Pleško